

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών & επαγγελματικά δικαιώματα: Το θεσμικό πλαίσιο και οι δυσχέρειες πρόσβασης στην αγορά εργασίας

Την πλήρη αναπροσαρμογή του πλαισίου της αναγνώρισης τίτλου σπουδών από εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού και τον εξορθολογισμό της κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων χιλιάδων αποφοίτων που ασφυκτιούν –πολλές φορές επί σειρά ετών- από τη γραφειοκρατία και τη συντεχνιακή λογική, προτείνει μεταξύ άλλων η ειδική έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη με θέμα **«Αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών & επαγγελματικά δικαιώματα: Το θεσμικό πλαίσιο και οι δυσχέρειες πρόσβασης στην αγορά εργασίας»**.

Όπως σημειώνει στον πρόλογό του ο Συνήγορος του Πολίτη Ανδρέας Ποττάκης «η καταγραφή της παρούσας κατάστασης από ειδικούς επιστήμονες της Ανεξάρτητης Αρχής, αναδεικνύει τις εστίες των προβλημάτων, αποκαλύπτει το μέγεθος της γραφειοκρατίας και αποτυπώνει τα όρια δυνατοτήτων της διοίκησης. Παράλληλα, διευκολύνει στην επαναδιατύπωση και επαναπροσέγγιση, με φρέσκια ματιά και χωρίς προκατειλημμένες θέσεις, βασικών ερωτημάτων: Ποιος ο σκοπός της ακαδημαϊκής αναγνώρισης; Ποιος εκείνος της επαγγελματικής; Γιατί η ακαδημαϊκή αναγνώριση δεν περιορίζεται σε ζητήματα ακαδημαϊκών σπουδών και σχετίζεται με την πρόσβαση στην αγορά εργασίας; Πώς πρέπει να ρυθμίζεται η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων; Ποια θα πρέπει να είναι τα όρια εμπλοκής της διοίκησης σε όλη αυτή τη διαδικασία και ποια τα περιθώρια που θα πρέπει να δοθούν στην ίδια την αγορά; Ποιος είναι και ποιος θα έπρεπε να είναι ο ρόλος των επαγγελματικών οργανώσεων, σωματείων, επιμελητηρίων; Πώς θα επιτευχθεί ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, χωρίς εκπτώσεις στους ελέγχους των τυπικών προσόντων αλλά και χωρίς μηχανισμούς και διαδικασίες που ανατροφοδοτούν γραφειοκρατικές δομές, αντιλήψεις, πρακτικές ή και αθέμιτες λογικές προστατευτισμού;»

Στην έκθεση, τονίζει ο κ. Ποττάκης, «διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις για ανασχεδιασμό της στόχευσης της διοίκησης -με τη διάκριση μεταξύ ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών- στη βάση του τρίπτυχου της παροχής βέλτιστης ποιότητας υπηρεσιών, της ουσιαστικής συμμόρφωσης προς τις συνταγματικές επιταγές και τις πρωτοβουλίες, πολιτικές και ρυθμίσεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, και της ενίσχυσης της ελληνικής αγοράς με φρέσκο, υψηλού μορφωτικού επιπέδου και δεξιοτήτων προσωπικό, που θα συμβάλλει στην αναπτυξιακή ώθηση που τόσο έχει ανάγκη η χώρα».

Πληροφορίες: 213 1306600, press@synigoros.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

1. Ακαδημαϊκή αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.)

α) Αναπτύσσονται οι βασικές έννοιες που διέπουν την αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών και περιγράφονται η διάρθρωση του Οργανισμού και οι σχετικές διαδικασίες, με βάση το κείμενο θεσμικό πλαίσιο μέχρι και τον ν.4610/2019.

β) Αναλύονται τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., και ιδίως:

- οι σοβαρές καθυστερήσεις στην αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών,
- η αδυναμία επικοινωνίας με τον Οργανισμό και η ελλιπής ενημέρωση των ενδιαφερόμενων πολιτών,
- η αδυναμία αυτοτελούς αναγνώρισης βασικών τίτλων σπουδών της αλλοδαπής τριετούς διάρκειας σπουδών.

γ) Αναπτύσσονται οι λόγοι εμφάνισης των προαναφερθέντων προβλημάτων και ιδίως:

- η πολυπλοκότητα του μηχανισμού λήψης αποφάσεων,
- η αύξηση του όγκου εργασίας του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- η υποστελέχωση του Οργανισμού.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και σε ειδικές κατηγορίες αλλοδαπών τίτλων σπουδών (π.χ. προγράμματα σπουδών εξ αποστάσεως).

δ) Διατυπώνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μοντέλου της ακαδημαϊκής αναγνώρισης. Συγκεκριμένα, προτείνονται:

- ο συνολικός εξορθολογισμός του πλαισίου αναγνώρισης αλλοδαπών τίτλων σπουδών,
- η απλούστευση των προβλεπόμενων διαδικασιών,
- η διεύρυνση της χρήσης εφαρμογών ΤΠΕ,
- η ενίσχυση του προσωπικού του φορέα,
- η επανεξέταση των διατάξεων που συνεπάγονται την αδυναμία αυτοτελούς αναγνώρισης αλλοδαπών βασικών τίτλων ζετούς διάρκειας σπουδών.

2. Η επαγγελματική αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών

α) Αναλύονται τα **3 καθεστώτα της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ** με ειδική μνεία στο καθεστώς της επαγγελματικής ισοδυναμίας και στην κατάργησή του (ν. 4610/2019), καθώς και με αναφορά στις σχετικές επιπτώσεις, όπως ιδίως είναι:

- η ενδεχόμενη, εκ νέου, παραπομπή της Ελλάδος στο ΔΕΚ,
- η υποχρέωση πρότερης εξασφάλισης επαγγελματικών προσόντων στο κράτος-μέλος απονομής του αλλοδαπού τίτλου σπουδών ως προϋπόθεση για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στην Ελλάδα,
- η αδυναμία αναγνώρισης τίτλων απονεμηθέντων από Πανεπιστήμια κρατών-μελών σε περιπτώσεις μη νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων στην Ελλάδα,
- η αδυναμία αναγνώρισης τίτλων σπουδών απονεμηθέντων από πανεπιστήμια τρίτων χωρών, κατόπιν σπουδών σε συνεργαζόμενα κολλέγια στην Ελλάδα, καθώς και μεταπτυχιακών τίτλων απονεμηθέντων από κολλέγια με πιστοποιημένα από διεθνείς οργανισμούς προγράμματα σπουδών.

β) Αναφέρονται οι αρμόδιες αρχές στην Ελλάδα για την επαγγελματική αναγνώριση, με έμφαση στο Σ.Α.Ε.Π. και στο Α.Τ.Ε.Ε.Ν. Γίνεται ειδική μνεία στις δυσλειτουργίες του Σ.Α.Ε.Π. και στους λόγους δημιουργίας τους. Διατυπώνονται οι ακόλουθες προτάσεις για την προβλεπόμενη μεταβατική περίοδο:

- Ενίσχυση της διοικητικής υποστήριξης του Σ.Α.Ε.Π.

- Ορισμός ελάχιστου αριθμού συνεδριάσεων του Σ.Α.Ε.Π. κατ' έτος.

γ) Σε θεσμικό επίπεδο προτείνονται τα εξής:

- Περιορισμός της ακαδημαϊκής αναγνώρισης στις περιπτώσεις κατόχων αλλοδαπών τίτλων που επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους σε Πανεπιστήμια της ημεδαπής με απλούστευση της διαδικασίας ελέγχου.
- Επαναφορά του καθεστώτος αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας με δυνατότητα παραπομπής σε εξετάσεις πρόσθετων μαθημάτων.
- Θέσπιση εθνικής νομοθεσίας για επαγγελματική αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών από πανεπιστήμια τρίτων χωρών.
- Να εξετασθεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός ενιαίου φορέα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση αλλοδαπών τίτλων σπουδών, με επαρκή διοικητική υποδομή και επιστημονική στελέχωση.

3. Προβλήματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας κατόχων αποφάσεων επαγγελματικής ισοδυναμίας

- Άρνηση επαγγελματικών φορέων (Ο.Ε.Ε. και Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών) να εγγραφούν στα μητρώα τους κατόχους αποφάσεων επαγγελματικής ισοδυναμίας. Οι σχετικές υποθέσεις εκκρεμούν στη Δικαιοσύνη.
- Καθυστέρηση, επί 5ετία, του Τ.Ε.Ε. να διενεργήσει εξετάσεις αντιστάθμισης για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων Μηχανικών.

4. Προβλήματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας κατόχων ημεδαπών τίτλων σπουδών της ειδικότητας Τεχνολόγος - Μηχανικός Τ.Ε.Ι. και αποφοίτων Κ.Δ.Β.Μ.

Παράλειψη, επί 36 έτη, στη χορήγηση επαγγελματικών δικαιωμάτων στους προαναφερόμενους αποφοίτους ΤΕΙ με σχετικά παραδείγματα των αρνητικών επιπτώσεων και μνεία των σχετικών προβλέψεων του ν. 4610/2019. Καθυστέρηση επί 3ετία στη διενέργεια εξετάσεων κατόχων βεβαιώσεων Κ.Δ.Β.Μ., λόγω μη έκδοσης της απαιτούμενης Κ.Υ.Α. Εκκρεμεί η διενέργεια εξετάσεων από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.